

КУЛЬТУРА 10

Лекція #2:

МАЛЯРСТВО

КНЯЖОЇ ДОБИ

❖ В Україні, малярство поширене ще із давніх часів.

❖ Чудовими зразками давнього малярства є:

а.) малюнки тварин і людей на стінах печер в кам'яній добі.

- ці розписи, знайдені на стінах і стелі печер «Кам'яної Могили» в Запорізькій області, мали магичні і охоронні значення.
- вони мальовані часкравими червоними і чорними кольорами.

б.) фрескові росписи та мозаїки на будинках грецьких колоній причорноморя, мальовані за разком малярства Давньої Греції.

➤ таріль, грецький, Херсонес

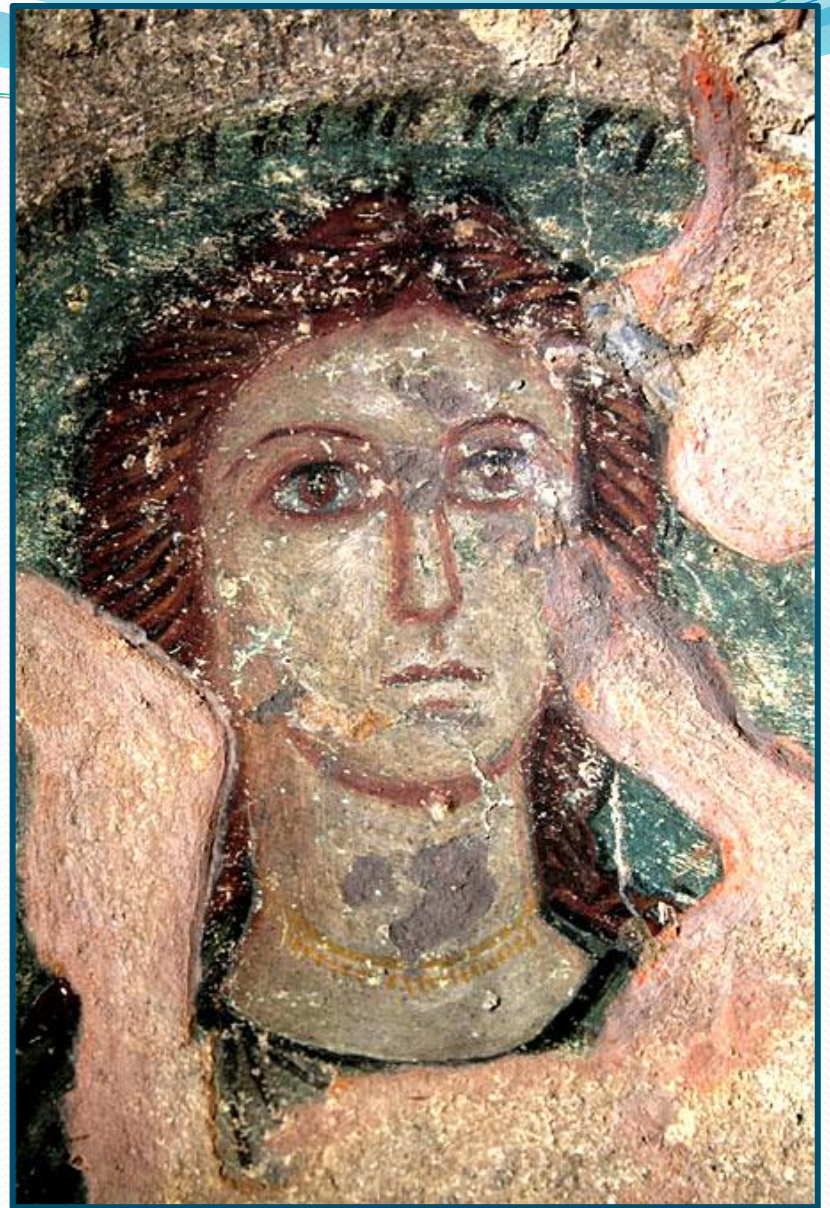

➤ Мозаїка підлоги, Херсонес

- фрески, грецьких колоній причорноморя.

- археологи знайшли найбільше фресків та малюнків у підземних «склепах» гробів (burial chambers).
- фрески включали портрети померлих та міфологічні релігійні постаті, мальовані в реалістичному стилі.

➤ фреска – Деметра, Керч.

➤ фрески, склеп, грецької колонії причорноморя.

- ❖ За час існування Княжої Держави, малярство вже стояло на високому рівні, і розвивалося швидко.
- ❖ Розвиток малярства прискорений прийняттям християнства, з яким прийшли нові техніки будови (особливо мурованих церков та теремів), та візантійська техніка розпису фрески, мозаїки, малярства.
- ❖ Майстри і мистці приїжджали з Візантії та вчили українських мистців свого ремесла.

❖ Грецькі майстри вчили за канонами (rules) православної церкви, і період Княжої Доби став періодом розвитку візантійського стилю в церковнім мистецтві.

❖ Цей стиль даліше найважливіший в українській церкві

➤ Мозаїка, собор св. Софії, Київ

- фреско: сім'я кн. Ярослава Мудрого, собор св. Софії, Київ

Володимирська ікона
Божої Матері. XII ст.

➤ ікони княжої доби

Архангел Гавриїл.
Візантія

- ❖ Найкращими зразками образотворчого мистецтва за княжих часів, це твори монументального мистецтва – мозаїки і фрески в церквах.
- ❖ Київські князі хотіли перевершити велич Константинополя, і будували великі церкви, які оздоблювали найкоштовнішим стилем розпису - мозаїкою.
- ❖ Так створилася традиція прикрашувати найголовніші частини церкви мозаїкою, а стіни фресками.
- ❖ Ця комбінація фресків і мозаїки оригінальне нововведення київських мистців.

➤ фрески, Собор св. Софії, Київ.

- фрески і мозаїка; іконостас і оранта; Собор св. Софії, Київ.

- ❖ Храм всередині мав символізувати космос - всесвіт.
- ❖ У центральній бані, найвищій точці храму, зображений Христос-Вседержитель («Пантократор»), що благословляє і спостерігає вірних.

❖ Нижче від
Пантократору, у
просторі під
куполою, немов
між небом а
землею, вміщені
архангели,
пророки,
євангелісти,
апостоли і отці
церкви.

sophiya.kiev.ua

➤ «Пантократор», у головній куполі собору св. Софії, Київ.

- ❖ В арках, що підносяться над центральною частиною церкви, розписані мученики, й святі воїни.

❖ Над головним
вівтаром стоїть
Богоматір -
«Оранта» –
посередниця між
небом і землею.

- ❖ Під Орантою, зображена тайна Євхаристії – апостоли приймають від Христа причастя.

ΠΑΝΤΕ ΣΤΟΥΤΟ ΕΣΤΙΝ ΤΟ ΑΙΜΑ ΜΟΥ ΤΟΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡ
ΟΛΛΩΝ ΕΚΧΥΝΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΑΦ

ΛΑΒΕΤΕ ΦΑΓΕΤΕ ΤΟΥΤΟ ΕΣΤΙΝ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ Τ ΟΥΠΕΡ ΥΜΩΝ ΚΛΩ

